

INSTITUT D'ESTUDIS DE LA SALUT

A l'atenció de:

Dr. Josep Maria Martinez Carretero

Dr. Josep Arnau i Figueras

C/ Balmes, 132-136

08008 Barcelona

Benvolguts:

El dia 28 de juliol varen quedar acceptats per amplíssima majoria el documents del Grup d'experts sobre les Pràctiques Manuals.

Volem manifestar d'antuvi que **no és un document consensuat per tots** doncs ni el Ricard Corgos ni jo hi podem donar el nostre consentiment i així ho vaig fer constar al finalitzar la reunió.

Res de sorprenent per ningú, doncs la correlació de criteris (més clarament: interessos) representats per les diferents persones que hi participàvem ens deixava en la més absoluta minoria. Així ho varem percebre des de la primera reunió, però malgrat tot varem mantenir el compromís de col·laborar mentres va ser possible.

Els motius son de sobra coneguts, doncs s'han expressat moltes vegades en el transcurs de les reunions. De les nostres propostes s'han acceptat les menys significatives, les més importants han estat generalment obviades o senzillament s'han traduït en un simple maquillatge del redactat que en rés ha canviat el sentit ni la finalitat del mateix.

El motiu del present document és deixar constància escrita del nostre dissentiment fonamentat en els arguments que segueixen:

-En referència al volum 1: Competències-

1º) En el punt 2.2.1 Perfils de professionals ja regulats. Pag.7.

- "Els professionals de la salut regulats que intervenen amb teràpies manuals, ja tenen les seves competències definides i no son objecte d'aquest procés. En el cas d'aplicar mètodes no inclosos en la seva formació, de les disciplines descrites, hi hauran de tenir les competències pròpies de dites disciplines".

- Es preocupa de "assegurar" que aquests professionals adquireixin les competències marcades per assolir les possibles noves disciplines, però eludeix l'obligació d'eliminar de la regulació les que ja estan definides y reglamentades dintre de la Fisioteràpia.

2º) En el punt 2.2.2 Perfil professional de base. Pag. 7

- "Es el professional de la salut format en el coneixement humà, científic i tècnic amb capacitat d'aplicació i valoració de la seva intervenció en una persona i de decisió d'aplicació, quan es competent",...

~.....

- "Aplicació del mètode o tècnica per sol·licitud del usuari per millorar l'estat i per manteniment; un cop comprovades les situacions d'exclusió. Dintre del seu àmbit d'actuació treballa amb la persona per aconseguir relaxació, equilibri muscular, circulatori i/o energètic".

- "En aquest punt entenem que als professionals de base no els hi correspon actuar amb autonomia pròpia. La seva intervenció te de venir autoritzada, delegada, prescrita, per un Fisioterapeuta".

3º) Quadre 2: Organització de les disciplines. Pag.10

Professional avançat

"Terapeuta manual"

Denominació amb reserves?¿

te de dir sense reserves: FISIOTERAPEUTA

*"En el apartat de Perfils professionals de BASE
Mètodes i tècniques".*

*"Coneixements comuns del nivell de base.
Competències d'actuació"*

~...

- "Aplicació del mètode o tècnica per sol·licitud del usuari per millorar l'estat i per manteniment; un cop comprovades les situacions d'exclusió"

- Rebutgem aquest redactat doncs del mateix se'n dedueix que aquests professionals podran intervenir directament sense indicació, autorització, prescripció, delegació del Fisioterapeuta.

4º) Punt 2.4.4 Massatgista avançat- Terapeuta Manual. Pag. 14

- "Aquesta categoria inclou al professional que assoleixi el perfil avançat i sigui competent en el mètodes i continguts determinats al programa formatiu"

- El Terapeuta Manual ja està inventat és el Fisioterapeuta. En conseqüència la figura del massatgista avançat és a eliminar. Els professionals avançats ja estan definits en el document.

5º) Annex 1 Sinopsi del document. Perfils professionals. Pag. 65

*"Quadre: Teràpies manuals ja regulades i Quadre: Activitats a regular
Sub-quadre: Mètodes i tècniques"*

-Se'n dedueix la incongruència entre els objectius del primer quadre (Teràpies manuals ja regulades) i les activitats que es volen regular en el sub-quadre (Mètodes i Tècniques) Que ja estan reglamentades dintre de les competències del Fisioterapeuta.

6º) Quadre perfils i competències. Professional de base. Pag. 65

".....

-De la definició del professional i de les competències d'actuació se'n desprèn la possibilitat d'actuació autònoma d'aquest professional. Els professionals de segon nivell tenen de treballar vinculats-relacionats amb els Fisioterapeutes.

7º) Organització de les disciplines - perfils i disciplines. Pag. 68

"Quadre Professional avançat i Perfils professionals de base"

-Les mateixes reflexions fetes al punt 3º)

8º) Mòduls i unitats didàctiques: Quadre tipus de mòduls. Pag.70

"Adaptació: Coneixements necessaris per els professionals de base que vulguin iniciar estudis d'una disciplina avançada"

-En aquest cas entenem com a disciplina avançada únicament la Fisioteràpia i les reflectides en el document. Els coneixements necessaris per accedir al nivell avançat seran els preceptius per la fisioteràpia i per les altres disciplines d'aquest nivell. En cap cas l'acumulació de disciplines de base donarà naixement a una "nova" disciplina avançada, Exemple: Terapeuta Manual.

9º) Mòduls comuns. Quadre: Adaptació. Pag.71

".....

-La mateixa reflexió del punt 8º)

10º) Teràpies i pràctiques manuals, Accés i objectius docents generals. Pag. 71

"Perfils de BASE: Mètodes i Tècniques – Requisit d'accés als estudis"

"Estudis bàsics, ESO, graduat ó equivalent. Per acreditar-se com a professional haurà de ser major d'edat"

-Una persona que desitja adquirir els coneixements, les habilitats i les actituds necessàries per atendre, cuidar i tractar persones amb problemes de salut es absolutament necessari que com requisit d'accés acreditati els estudis de batxillerat ó equivalent.

"Adaptació"

-La mateixa reflexió del punt 8º)

"Perfils AVANÇATS: Disciplines"

-.....

-.....

- "Ser professional de base i haver assolit el mòdul d'adaptació".

-

-La mateixa reflexió del punt 8º)

11º) Mòduls comuns Quadre segon Pag. 72

"Mòduls d'adaptació"

-La mateixa reflexió del punt 8º)

.....

Entenem que el document ha de tenir com a finalitat el vetllar per la correcta formació en les diferents disciplines de les teràpies naturals (únicament les que no estan reglamentades), però el desenvolupament del mateix, més que això, el que pretén és regular noves professions. No podem oblidar que una professió ve definida per les seves atribucions, i dins del document, moltes teràpies i tècniques son pròpies en quan a atribucions, de la Fisioteràpia i del Fisioterapeuta.

Es possible que dintre d'un pla d'estudis de grau no arribin a aparèixer totes les tècniques i procediments propis d'una professió. Són desenvolupades freqüentment en la formació postgraduada. Les competències i les atribucions existeixen també per donar cabuda dintre d'una professió determinada a les noves tècniques nascudes del desenvolupament del coneixement de la pròpia professió. Creiem doncs, que l'orientació donada al document és errònia, desviant-se cap a la consolidació d'unes activitats no reglamentades configurant-les com a noves professions en lloc de centrar-se en el seu objectiu principal: vetllar per una bona formació i una pràctica eficaç i fiable, **únicament** d'aquelles activitats que no estan regulades

-En referència a aspectes legals, generals i socials de la pràctica de la Fisioteràpia

1º) Per donar fonamentació legal al posicionament sobre les competències, atribucions, actes propis de la Fisioteràpia..

- Recull de Legislació Nacional.

- Reial Decret 2965/1980 de 12 de desembre sobre la integració dels Estudis de Fisioteràpia a la Universitat (B.O.E. 19/01/81.)

-Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència del 1 de Juny 1982 per la que s'estableixen les directrius generals per l'elaboració dels plans d'estudi de les Escoles Universitàries de Fisioteràpia (B.O.E. 04/06/82) modificat posteriorment pel..

- Reial Decret. 1497/1987 de 27 de Novembre, per el que s'estableixen les directrius generals comuns dels plans d'estudi dels Títols Universitaris de caràcter general.
- Reial Decret. 1001/2002, de 27 Setembre Aprovació de los Estatutos del Consejo General de Colegios de Fisioterapeutas (B.O.E. nº 242 de 09/10/2002) (**Annex 1**)

De tot el que precedeix se'n pot deduir clarament que la Teràpia Manual és competència pròpia del Fisioterapeuta i que els procediments, tècniques, mètodes disciplines inclosos dintre d'aquest terme son també propis de la Fisioteràpia. Exemple de programa general de l'Escola Universitària de Fisioteràpia de la Universitat Rovira i Virgili (Reus) (**Annex 2**)

2º) El desenvolupament dels plans d'estudi de les diferents Escoles de Fisioteràpia de Catalunya i per extensió també de l'Estat, (legislació acadèmica estatal) mostra que el massatge, el drenatge limfàtic, el massatge reflex, les mobilitzacions miofascials i ósteo-articulars, les manipulacions, les cadenes musculars, articulars, i neuromeníngies, tècniques posturals, s'ensenyen als fisioterapeutes dintre la matèria de Teràpia Manual ó en el àmbit de Fisioteràpia General ó Especial.

3º) El fet de qualificar de "naturals" tots aquests procediments no justifica la seva regulació fora d'una professió que els té com a propis i els utilitza dintre de la seva pràctica convencional. Natural no és en aquest cas sinònim de NO convencional.

4º) Reconeixem el mèrit del actual Departament de Salut de voler "posar ordre" a aquesta anarquia que ja fa masses anys que regne en el mon de les dites Teràpies Naturals com a conseqüència de la decídia històrica de moltes administracions nacionals i autonòmiques,.... però tenim de dir-ho clarament: "ha errat el tret". Ha dividit les Teràpies Naturals en quatre apartats, Homeopatia, Medicina Tradicional Xinesa, Naturopatia i Teràpia Manual. Per les tres primeres, res a dir, per la última ha pres com a antònims, aquesta i una activitat **convencional** dintre d'una professió reglada: La Fisioteràpia. Es parteix del principi que les teràpies manuals pel simple fet de reconèixer-les com a naturals puguin ser regulades sota els mateixos criteris que les altres tres, obviant el fet de que la Teràpia Manual, sota diferents aspectes, concentra per ella sola el voltant del 70 % del contingut curricular del Fisioterapeuta. No és per casualitat que el símbol de la mà estigui present en l'escut representant a tots els Col·legis Professionals de Fisioterapeutes i del Consejo General de Colegios de Fisioterapeutas de España.

5º) Durant tots aquests anys de NO regulació, "de mirar cap una altre costat", del viure sota la "lleí del que campi qui pugui". (mentres paguin a hisenda), els fisioterapeutes hem pagat la factura de la competència deslleial que ha representat la l'activitat de molts professionals no reglamentats en la realització d'un treball -percebut per l'usuari- com a similar del que fa un fisioterapeuta, amb l'agravament que aquest, per poder-lo efectuar, ha hagut de realitzar uns estudis Universitaris amb tot el que això representa d'esforç personal formatiu i econòmic que no té res a veure amb el realitzat per un massatgista.

6º) No estem en contra de la regulació de les teràpies naturals però si d'aquest plantejament que creiem erroni i clarament lesiu per la nostra professió. Són molts els fisioterapeutes que després de superar l'esforç per assolir la seva formació es troben amb la pràctica impossibilitat per trobar un treball mínimament regular en alguna institució sanitària (i menys a la xarxa de salut pública). El treball estrictament privat és la única oportunitat que els queda per poder exercir la professió i és aquí on es troben

amb la competència de tots aquests professionals que amb una formació molt elemental i precària "ofereixen" tota una munió de "teràpies naturals i alternatives", entre les quals i predominen les manuals incloses en el currículum formatiu del fisioterapeuta.

7º) Donada la situació en la que ens trobem: la present proposta de regulació en que ens "ha encaixonat" el Departament, i amb la millor predisposició podem dir:

-A) Que podem entendre, acceptar i recolzar el criteri que les persones que actualment estan exercint alguna de les activitats validades en el document, que una vegada regulada i acreditada la seva activitat puguin continuar treballant sota l'indicació-col·laboració d'un fisioterapeuta fins el final de la seva vida laboral.

-B) Que aquestes persones, regulada i acreditada la seva activitat, puguin fer valdre -si així ho desitgen- els seus coneixements com a crèdits convalidables per fer estudis de Fisioteràpia si reuneixen les condicions acadèmiques i legals pertinents.

-C) Amb coherència amb els punts anteriors. A partir de la regulació quedaria extingida la formació d'aquestes activitats fora de la Fisioteràpia.

-D) En el cas de que siguin acreditades, les Escoles de formació no reglada que ofereixen l'ensenyança de les activitats incloses en el document, podrien continuar oferint-les exclusivament als fisioterapeutes -com a crèdits de lliure configuració per exemple- computables per la configuració del seu currículum acadèmic.

Conclusió:

En relació a tot el que precedeix manifestem:

Que discrepem de l'existència del capítol Teràpies Manuals entre les Naturals amb la finalitat de la seva regulació fora del marc de la Fisioteràpia.

Que la Teràpia Manual ja existeix en la professió de Fisioteràpia.

Que el Terapeuta Manual és el Fisioterapeuta.

Que moltes disciplines manuals que apareixen al document ja estan regulades dintre els estudis de Fisioteràpia, y no poden ser objecte d'una nova regulació fora d'ella.

Que des d'una posició estrictament personal ens reafirmem també en el redactat del punt 7.

Barcelona 9 d'agost de 2005

Ricard Corgos i Cervantes
Fisioterapeuta

Francesc Escarmis i Costa
Fisioterapeuta

